



**RAZUMI PRAVOSUĐE!**

**WWW.RAZUMI-PRAVOSUDJE.RS**

# PRAVOSUDNE PROFESIJE

ŽELIŠ DA POSTANEŠ SUDIJA, TUŽILAC, ADVOKAT...



**Sudije** svojim presudama odlučuju o ostvarivanju i zaštiti različitih prava, obaveza i interesa. Sudije sude u sudovima opšte i specijalizovane nadležnosti, u različitim vrstama postupaka, kao što su: krivični, prekršajni, građanski postupak i upravni spor. **U krivičnom postupku** sudija odlučuje o postojanju krivičnog dela i krivične odgovornosti okrivljenog. **U prekršajnom postupku** sudija odlučuje o postojanju prekršaja i prekršajne odgovornosti okrivljenog, kojeg prekršajno goni policija ili drugi državni organ za određeni prekršaj predviđen zakonom. **U građanskim postupcima** sudije rešavaju različite vrste sporova iz parnica koje se pokreću tužbama građana ili pravnih lica. **U vanparničnom postupku** sudije odlučuju o nasledstvu, zaključenju ugovora o doživotnom izdržavanju, o deobi stvari i međama i sl. **U izvršnom postupku** sudija nadzire izvršenje sudske odluke. **U upravnim sporovima** sudije rešavaju o zakonitosti odluka koje su doneli razni državni organi.

Za izbor za sudiju je potrebno radno iskustvo u pravnoj struci:

- dve godine za sudiju prekršajnog suda;
- tri godine za sudiju osnovnog suda;
- šest godina za sudiju višeg suda, privrednog suda i Višeg prekršajnog suda;
- deset godina za sudiju apelacionog suda, Privrednog apelacionog suda i Upravnog suda;
- dvanaest godina za sudiju Vrhovnog kasacionog suda.

**Plata sudije** osnovnog suda iznosi oko 105.000 dinara.



**Javni tužilac** goni učinioce krivičnih i drugih kažnjivih dela i preduzima mere za zaštitu zakonitosti. Za javnog tužioca i zamenika javnog tužioca može biti izabrano lice koje, pored opštih uslova, ima radno iskustvo u pravnoj struci nakon položenog pravosudnog ispita, i to:

- četiri godine za osnovnog javnog tužioca i tri godine za zamenika osnovnog javnog tužioca;
- sedam godina za višeg javnog tužioca i šest godina za zamenika višeg javnog tužioca;
- deset godina za apelacionog javnog tužioca i javnog tužioca posebne nadležnosti i osam godina za zamenike apelacionog javnog tužioca i zamenika javnog tužioca posebne nadležnosti;
- dvanaest godina za Republičkog javnog tužioca i jedanaest godina za zamenika Republičkog javnog tužioca.

Plata (zamenika javnog) tužilaca iznosi 105.000 dinara. Veće plate imaju rukovodnici, kao i oni koji se bore protiv organizovanog kriminala i ratnih zločina.



**Javni beležnici** su, u Srbiji, nova pravosudna profesija koja bi trebalo da počne sa radom od septembra 2014. godine. Građani i pravna lica će odlaziti kod javnih beležnika da im on/ona sastavi različite ugovore i potvrdi tzv. javnobeležničkim zapisom odnosno overom (overavanje nekog dokumenta kojom se potvrđuje tačnost podataka ili situacije).

Na područjima sa većom koncentracijom stanovništva i intenzivnijim privrednim poslovanjem broj javnobeležničkih mesta određuje se tako da se na svakih 25.000 stanovnika odredi po jedno javnobeležničko mesto.

Informacije o nagradi za rad i naknadi troškova trenutno nema, s obzirom da rad beležnika počinje u 2014. godini. Za primer može da posluži tarifni sistem koji su uspostavili javni beležnici iz Crne Gore. Primera radi, za sačinjanje ugovora o kupoprodaji nepokretnosti koja vredi 50.000 eura kod notara se plaća 250 eura,

za nepokretnost koja vredi 120.000 eura se plaća 900 eura, a za vrednosti veće od te cena se povećava za još 50 eura na svakih dodatnih 50.000 eura, ali ne može biti veća od 5.000 eura. Sa druge strane za dobijanje punomoća za korišćenje tuđeg vozila, u formi notarskog zapisa treba izdvojiti 40 eura.



**Izvršitelji** su takođe nova pravosudna profesija koja je počela sa radom 2012. godine. Izvršitelji sprovode prinudno izvršenje na osnovu rešenja suda. Izvršitelj sprovodi izvršenje sredstvima koje je odredio sud i na predmetima koje je sud odredio.

Na primer, ako je dužnik presudom obavezan da plati neki novčani dug, a sud je kao sredstvo izvršenja odredio popis, procenu i plenidbu pokretnih stvari iz stana dužnika, radi prodaje i namirenja duga od 100.000 dinara, sud će na osnovu sudskega rešenja doneti zaključak o sprovođenju izvršenja i dostaviti ga dužniku. Ako ovaj ne plati dug u određenom roku izvršitelj će odrediti datum kada će u stanu popisati stvari.

Kada dužnik svoju obavezu prema poveriocu ne izvrši dobrovoljno, pokreće se Izvršni postupak pred izvršiteljem. Izvršitelj je dužan da u roku od 5 dana od kada mu poverilac podnese Predlog za dozvolu izvršenja doneše Zaključak o izvršenju odnosno da dozvoli predloženo izvršenje. Da bi izvršitelj postupao po dostavljenom predmetu poverilac je dužan da Izvršitelju uplati predujam odnosno avans za buduće preduzete radnje u Izvršnom postupku. Nakon uspešno sprovedenog izvršenja, izvršitelju sleduje nagrada koju uplaćuje dužnik, a iznos nagrade je određen u odnosu na vrednost glavnog potraživanja (za glavni dug do 30.000 rsd iznos nagrade je 3.000 rsd). Na kraju izvršnog postupka dužnik je platio: glavni dug + kamatu + troškove izv. postupka + nagradu izvršitelju. Na minimalnom dugu od 1.500 rsd, izvršitelju pripada 6.900 rsd.



**Advokat** pruža pravnu pomoć građanima ili preduzećima u ostvarivanju njihovih prava, obaveza i interesa. Advokati obavljaju različite vidove pravne pomoći, od sačinjavanja pravnih poslova – ugovora i drugih pravnih akata do zastupanja pred sudovima i drugim državnim organima. Za njihov rad plaća se nagrada i naknada troškova koja je određena advokatskom tarifom, a mogu pružati i besplatnu pravnu pomoć.

Za tužbu i protivtužbu podnetu pred sudom opšte nadležnosti plaća se prema vrednosti predmeta spora:

- do 10.000 dinara vrednosti - 1.900 dinara;
- preko 10.000 do 100.000 dinara vrednosti - 1.900 dinara uvećano za 4% od vrednosti predmeta spora;
- preko 100.000 do 500.000 dinara vrednosti - 9.800 dinara uvećano za 2% od vrednosti predmeta spora;
- preko 500.000 do 1.000.000 dinara vrednosti - 29.300 dinara uvećano za 1% od vrednosti predmeta spora;
- preko 1.000.000 dinara vrednosti - 48.800 dinara uvećano za 0,5% od vrednosti spora, a najviše 97.500 dinara.

Za tužbu i protivtužbu podnetu pred privrednim sudom plaća se prema vrednosti spora:  
- do 10.000 dinara vrednosti - 3.900 dinara.



**Javno Pravobranilaštvo** preduzima pravne radnje i koristi pravna sredstva pred sudovima i drugim nadležnim organima radi ostvarivanja imovinskih prava i interesa Republike Srbije, njenih organa i organizacija i drugih pravnih lica čije se finansiranje obezbeđuje u budžetu Republike ili iz drugih sredstava Republike. Plata zamenika javnog pravobranioca iznosi oko 80.000 dinara.

# KARIJERA

## FAKULTET, PRIPRAVNIK, PRAVOSUDNI...



### PRAVNI FAKULTET

Da bi ste započeli karijeru u bilo kojoj od pravosudnih profesija, izuzimajući sudske veštakе, tumače, prevodioce i medijatore, morate da imate diplomu Pravnog fakulteta u Republici Srbiji, koji ima licencu nadležnog ministarstva.

**Pravni fakultet u Beogradu** sadrži osnovne studije i poslediplomske studije.

**Osnovne studije** na Pravnom fakultetu traju **4 godine** (osam semestara), a njihov uspešan završetak donosi diplomu visoke školske spreme i zvanje **diplomirani pravnik**. Svaki student osnovnih studija ima obavezu da položi 31 predmet i strani jezik po izboru, dakle **32 predmeta**.

**Obavezni predmeti** su: Uvod u pravo, Rimsko privatno pravo, Uporedna pravna tradicija, Ustavno pravo, Srpska pravna istorija, Osnovi sociologije sa sociologijom prava, Uvod u pravo evropskih integracija, Građansko pravo – opšti deo i stvarno pravo, Porodično pravo, Osnovi ekonomije, Krivično pravo, Nasledno pravo, Strani jezik pravne struke (engleski, nemački, francuski, ruski), Krivično procesno pravo, Pravo intelektualne svojine, Obligaciono pravo, Međunarodno javno pravo, Kompanijsko pravo, Upravno pravo, Trgovinsko pravo, Radno pravo, Poresko pravo, Građansko procesno pravo i Međunarodno privatno pravo i 2 izborna predmeta.

Nakon osnovnih studija, fakultet nudi i **poslediplomske studije**, a to su studije za inovaciju (specijalizaciju) znanja, master evropskih integracija, master akademske studije, magistarske studije i doktorske studije.

**Upis na osnovne studije** obavlja se svake godine krajem juna i prvih dana jula (prijavljivanje, pismeni prijemni ispit, i sam upis). Za odobreni broj mesta - koji poslednjih godina iznosi 700 studenata finansiranih iz budžeta Republike Srbije i 1.100 samofinansirajućih studenata – mogu konkurisati kandidati koji su završili četvorogodišnju srednju školu. Mesec dana pre upisa Pravni fakultet objavljuje konkurs sa detaljnim uslovima upisa. Redosled kandidata utvrđuje se prema uspehu u srednjoj školi i na prijemnom ispit. Drugi upisni rok raspisuje se u septembru za eventualno nepotpunjena mesta.

Fakultet svake godine organizuje **pripremnu nastavu za upis** na fakultet i objavljuje testove sa prethodnih prijemnih ispita, koji se mogu naći u knjižari fakulteta.

**Školska godina** počinje 1. oktobra a završava se 30. septembra naredne godine. Školsku godinu čine **dva semestra**: zimski - nastava u zimskom semestru po pravilu počinje 1. oktobra i traje do 15. januara (novogodišnji i božićni raspust traje 8 dana), i letnji - nastava počinje 16. februara i traje do 31. maja. Semestar traje 14 nedelja.

**Ispitni rokovi** se po pravilu održavaju: junski rok 01. - 30. juna, septembarski rok 01. - 20. septembra, oktobarski rok 01. - 15. oktobra, januarski rok od 16. januara do 15. februara, aprilski rok 01. - 10. aprila, a za apsolvente postoje i dodatni rokovi u novembru, decembru i martu od 10. do 20. u mesecu.

**Cena školarina** za samofinansirajuće studente za 2013/2014 godinu iznosi je 91.000 dinara.

Za ceo **komplet udžbenika** za ispite prve godine treba izdvojiti oko 11.000 dinara.

**Polaganje ispita** je besplatno za prva tri izlaska na ispit, a nakon toga svaki izlazak na ispit se naplaćuje 3.000 dinara.



### PRAVOSUDNI ISPIT

Polaganje ispita organizuje Ministarstvo pravde i državne uprave. Pravosudni ispit može polagati lice koje je diplomiralo na Pravnom fakultetu i koje je posle završenog pravnog fakulteta steklo radno iskustvo 2, 3 ili 4 godine u zavisnosti od mesta gde je bio/bila pripravnik na poslovima pravne struke.

Polaganje pravosudnog ispita održava se svakog meseca, sem jula i avgusta. Zahtev se podnosi do 15. dana u tekućem mesecu za naredni mesec u kojem kandidat namerava da polaže ispit, a za septembarski rok do 15. avgusta tekuće godine. Pravosudni ispit je jedinstven i sastoji se iz pismenog i usmenog dela.

Kandidat je dužan da u istom roku polaže oba dela pravosudnog ispita. Kandidat ne može usmeno polagati predmet iz koga je njegov pismeni rad ocenjen sa "nezadovoljava".



Na usmenom delu polažu se predmeti:

1. Ustavno pravo i pravosudno organizaciono pravo,
2. Krivično pravo,
3. Građansko pravo,
4. Trgovinsko (privredno) pravo,
5. Međunarodno privatno pravo,
6. Upravno pravo,
7. Radno pravo.

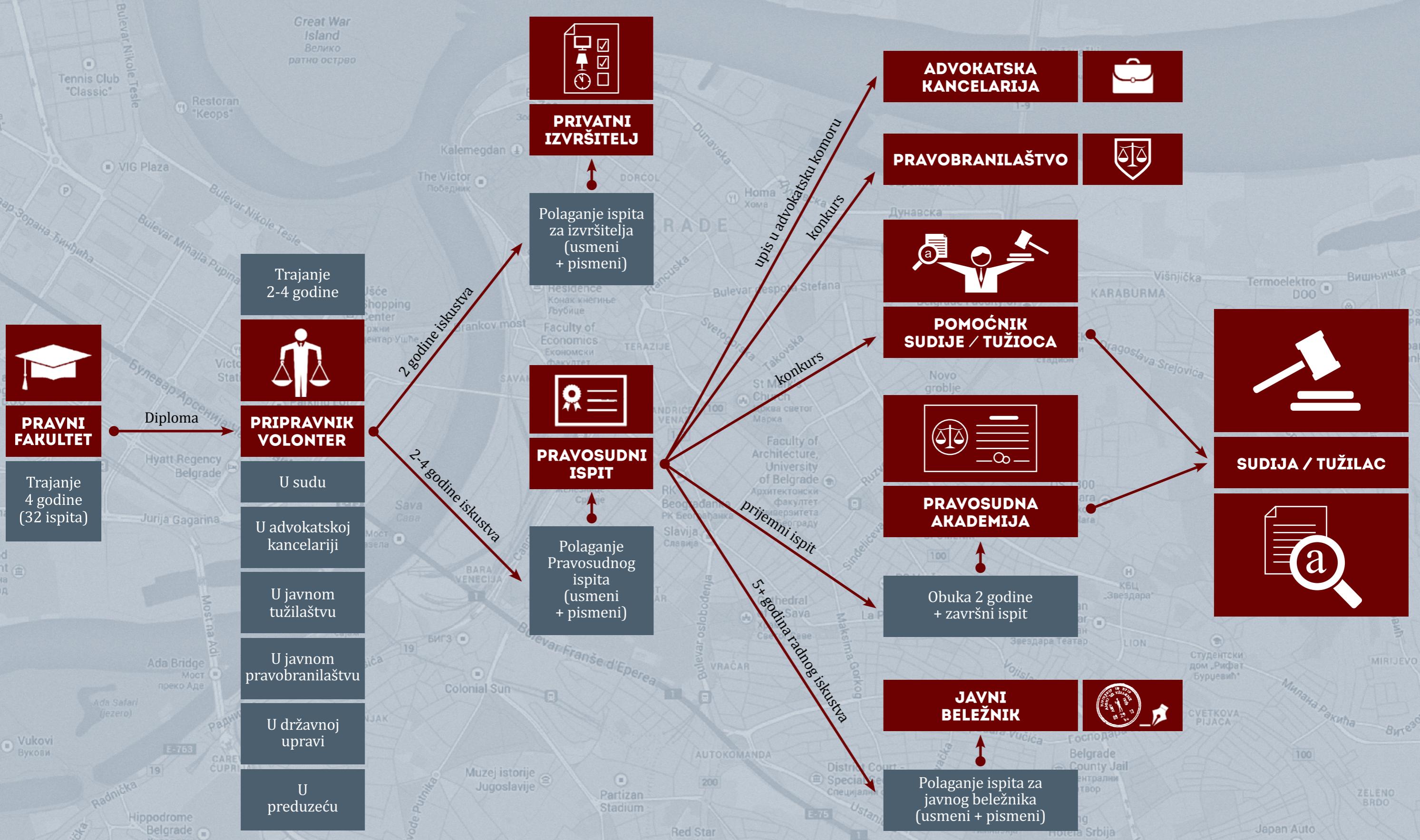


### POTREBNA DOKUMENTACIJA

1. Kandidat podnosi zahtev naslovljen na Ministarstvo pravde i državne uprave, Nemanjina 22-26, 11000 Beograd. Zahtev se podnosi do 15. u tekućem mesecu za naredni mesec u kojem kandidat namerava da polaže ispit. Zahtevom se mora prijaviti polaganje pismenog dela ispita i najmanje četiri predmeta iz usmenog dela ispita;
2. Overena fotokopija diplome (ne može uverenje o diplomiranju);
3. Overena fotokopija lične karte ili izvod čipovane lične karte;
4. Original potvrde o random iskustvu sa bližim opisom poslova pravne struke koje je kandidat obavljaо;
5. Izvod iz matične knjige venčanih (original ili overenu fotokopiju) - dostavljaju samo kandidati koji su promenili prezime od datuma diplomiranja do dana podnošenja prijave za polaganje pravosudnog ispita;
6. Administrativna taksa u iznosu od 250 dinara;
7. Naknada za polaganje pravosudnog ispita u iznosu od 15.600 dinara;
8. Za naknadno polaganje ispita podnosi se samo zahtev na službenom obrascu sa 250 dinara administrativne takse.

# KARIJERNI PUT

FAKULTET, PRIPRAVNIK, PRAVOSUDNI...



**O PRAVOSUĐU** ►  
PROŠLOST, SADAŠNOST, BUDUĆNOST...

**PRAVOSUDNI ORGANI** ►  
SUDOVI I TUŽILAŠTVA, NADLEŽNOSTI...

**PRAVOSUDNE PROFESIJE** ►  
SUDIJA, TUŽILAC, ADVOKAT...

**U SUDU** ►  
POZIV, PRAVA, OBAVEZE...

**KVIZ** ►  
PROVERI  
SVOJE  
POZNAVANJE  
PRAVOSUĐA.

**MALOLETNIK / PUNOLETNIK** ►  
RAZLIKE U KRIVIČNOM POSTUPKU PREMA  
MALOLETNIKU I PUNOLETNIKU.

**POJMOVNIK** ►  
ŠTA ZNAČI ARBITAR, MEDIJACIJA,  
PODNEŠAK...

**KARIJERA** ►  
FAKULTET, PRIPRAVNIK,  
PRAVOSUDNI...

# WWW.RAZUMI-PRAVOSUDJE.RS



# USAID | SRBIJA

OD AMERIČKOG NARODA

Izrada ove publikacije kao i projekat omogućeni su uz podršku američkog naroda putem Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Za sadržaj ove publikacije odgovorno je udruženje Alterfact i on ne mora nužno odražavati stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.

